

Mejju 2020
Verżjoni Nru. 2

COVID-19

Gwida għas-sewwieqa ta' taxis u karożzi tal-kiri

L-Awtoritajiet tas-Saħħa pubblika jifhmu li l-pandemija tal-COVID-19 wasslet għal telf ta' negozju għal sewwieqa ta' taxis u vetturi bil-mutur għall-kiri. Din il-gwida giet żviluppata biex tgħinek tiproteġi lilek innifsek u lill-passiġġieri tiegħek matul dan iż-żmien.

Tista' tiddeċiedi li ma tridx tirkisja u taħdem matul dan iż-żmien. Għal xi sewwieqa, din tista' ma tkunx għażla. Is-sewwieqa jistgħu jintalbu jwasslu klijenti fi klinika ta' tabib, ċentru tas-saħħa jew spatar. Dan jista' jpoġġi lilek f'riskju miżjud għal COVID-19. M'għandhomx jintlaqgħu talbiet biex jittieħdu persuni għal xi wieħed miċ-ċentri ta' swabbing.

Kun af is-sintomi ta' COVID-19

L-aktar sintomi komuni ta' infezzjoni bil-*coronavirus* jinkludu wieħed jew aktar minn dawn li ġejjin:

- Sogħla
- Deni
- Qtuġh ta' nifs

Sintomi oħra jistgħu jinkludu għeja, uġiġh fil-grizmejn, imnieher inixxi jew imblukkat, uġiġh ta' ras, uġiġh fil-muskoli, nuqqas ta' xamm, nuqqas ta' toġhma, dijarea jew remettar.

F' każijiet aktar severi, l-infezzjoni tista' tikkawża pulmonite bi qtuġh ta' nifs qawwi li jiżviluppa f'daqqa waħda.

Jekk ikollok dawn is-sintomi, jekk jogħġbok ibqa' d-dar, ikkuntattja lit-tabib tiegħek u kkuntattja s-servizz tas-saħħa pubblika fuq (+ 356) 111 jew 21 324086 għal aktar pariri u gwida. Għal aktar informazzjoni dwar meta għandek tiġi ttestjat, ara l-gwida fuq www.covid19health.gov.mt

Inzommu d-distanza soċjali fil-ħajja ta' kuljum

Permezz ta' miżuri sempliċi ta' iġjene inbegħdu l-mard. Evita kuntatt soċjali ma' oħrajn, żomm distanza fiżika ta' mill-inqas żewġ metri minn persuna oħra. Għatti ħalqek meta tisgħol jew tagħtas u aħsel idejk ta' spiss.

L-użu ta' maskri u vizieri

Bit-tneħħija ta' ċerti miżuri restrittivi ta' saħħa pubblika li kienu istitwiti bħala parti mir-Rispons tas-Saħħa Pubblika għall-COVID-19, l-Awtoritajiet tas-Saħħa Pubblika jirrakomandaw l-użu ta' maskra, bi preferenza għall-visor, filwaqt li t-tnejn f'daqqa huma ssuġġeruti, barra r-residenza tagħhom kemm meta jmorru f'postijiet fuq ġewwa kif ukoll fuq barra minn individwi li ma jkunux morda. Dawn huma l-aħħar linji gwida obligatorji dwar l-użu ta' maskri jew vizieri fit-taxis u karożzi tal-kiri:

- Ix-xufiera għandhom jilbsu maskra jew viziera f'kull ħin waqt li jkunu qed jipprovdu servizz tat-trasport;
- Il-passiġġieri għandhom biss jithallew jirkbu t-taxi jew vettura bil-mutur għall-kiri jekk ikunu lebsin maskra jew viziera;
- Il-passiġġieri għandhom ikunu mfakkra li l-maskri jew vizieri għandhom jintlibsu matul il-vjaġġ kollu;
- Il-passiġġieri għandhom ukoll jilbsu l-maskra jew viziera meta jkunu qed jistennew fuq vanda tat-taxi, jew waqt li jkunu qed jikru servizz ta' taxi minn gabbana tat-taxi;
- Il-passiġġieri għandhom ukoll iżommu distanza ta' żewġ metri mill-persuni l-oħra kollha f'kull ħin qabel ma jirkbu taxi jew karożzi tal-kiri.

Ipotegi lilek innifsek u lill-passiġġieri

Biex tiżgura li żżomm lilek innifsek u lill-passiġġieri tiegħek protetti, huwa rrakkomandat li tiegħu l-passi li ġejjin:

- Aħsel idejk ta' spiss bis-sapun u l-ilma għal mill-inqas 20 sekonda. Uża *sanitizer* tal-idejn li jkun fih 70 fil-mija alkoħol, jekk m'għandekx sapun u ilma fil-qrib.
- Evita li tmiss għajnejk, imnieħrek jew ħalqek b' idejk mhux maħsul.
- Għatti ħalqek u imnieħrek b' tissue meta tisgħol jew tagħtas, imbagħad armi t-tissue u aħsel idejk.
- Żomm it-twieqi kollha tal-vettura miftuħin kull fejn ikun possibbli u tużax ir-riċiklatur ta' l-arja.
- Għid lill-passiġġieri biex ipoġġu fuq is-seat ta' wara, preferibbilment wara s-seat tal-passiġġier sabiex toħloq distanza fiżika.

- Ikkunsidra *partition* (eż. magħmul minn plastik trasparenti) wara s-seats ta' quddiem, biex toħloq aktar separazzjoni fiżika mill-klijenti tiegħek.
- Evita kuntatt mill-qrib ma' nies li huma morda.
- Itlob ħlas *online* jew b'*contactless card* u evita li timmaniġġja l-flus, jekk ikun possibbli. Inkella, itlob in-noll eżatt u ilbes ingwanti disposable jekk trid tiġbor flus mingħand il-klijenti. Uża par ingwanti ġdid għal kull klijent u armihom wara tużahom darba biss.
- Qis li jkollok *tissues* u *sanitizer* ta' l-idejn għall-passiġġieri tiegħek fuq in-naħa ta' wara tal-vettura.

Naddaf u ddiżinfetta l-vettura tiegħek regolarment

- Naddaf il-vettura tiegħek kemm jista' jkun spiss — speċjalment wara li trikkeb passiġġieri li jidhru li huma morda u wara kull passiġġier li twassal għal raġunijiet mediċi. Naddaf sew fejn jintmess spiss mill-passiġġieri.
- L-ilma u d-deterġenti domestiċi u diżinfettanti komuni għandhom ikunu biżżejjed għat-tindif u d-diżinfazzjoni. Diżinfettanti rrakkomandati huma dawk li jinkludu 70% *ethanol* u prodotti li fihom *sodium hypochlorite* (bħal bliċ domestiku). Dejjem segwi b' attenzjoni l-istruzzjonijiet fuq it-tikketta tal-prodott.
- Ilbes ingwanti *disposable* meta tnaddaf u armihom wara tużahom darba biss.